

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

HTML İLE GELİŞMİŞ WEB İŞLEMLERİ
482BK0153

Ankara, 2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. FORMLAR	3
1.1. <Form>	3
1.1.1. Action	3
1.1.2. Method	4
1.2. <input>	4
1.3. Form Nesneleri	5
1.3.1. CheckBox	5
1.3.2. Radio	7
1.3.3. Text	7
1.3.4. Password	8
1.3.5. Textarea	8
1.3.6. Açılır Menüler	8
1.3.7. Reset	10
1.3.8. Submit	10
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	14
2. ÇERÇEVELER	14
2.1. <frameset>	14
2.1.1. Cols	15
2.1.2. Rows	16
2.2. <frame>	17
2.3. <noframe>	18
2.4. İç İçe Çerçeve Oluşturma	18
2.5. <iframe>	19
UYGULAMA FAALİYETİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	24
3. STİL ŞABLONLARI	24
3.1. Stil Şablonlarının Komut Yapısı	24
3.2. Stil Şablonlarının Çeşitleri, Seçiciler	24
3.2.1. Stil Şablonlarının Çeşitleri	24
3.2.2. Seçiciler (Selectors)	27
UYGULAMA FAALİYETİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	32
4. ÇOKLU ORTAM ARAÇLARI	32
4.1. Resim Ekleme	32
4.2. Ses Araçları Ekleme	34
4.3. Video ekleme	35
UYGULAMA FAALİYETİ	36
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	38
MODÜL DEĞERLENDİRME	39
CEVAP ANAHTARLARI	41
KAYNAKÇA	42

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0153
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	Web Programcılığı
MODÜLÜN ADI	HTML İle Gelişmiş Web İşlemleri
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül öğrencinin, gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceği bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	“HTML ile Basit Web İşlemleri” modülünü tamamlamış olmak.
YETERLİK	HTML kodları ile gelişmiş web işlemlerini yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında; HTML kodları ile gelişmiş web işlemlerini yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Formlar oluşturabileceksiniz. 2. Çerçeveler oluşturabileceksiniz. 3. Stil şablonları oluşturabileceksiniz. 4. Web sayfaları için çoklu ortam araçları ekleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Bilgisayar Laboratuvarı Donanım: Bilgisayar, internet, projeksiyon
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bir önceki HTML ile Basit Web İşlemleri modülünde web sayfalarının hazırlanmasında kullanılan temel etiketleri öğrenmiştik. Html ile Basit Web İşlemleri modülünün devamı niteliğinde olan bu modülle de daha önce öğrenmiş olduğunuz bilgileri geliştirerek yenilerini ekleyebileceksiniz.

Bu modülde öğreneceğiniz ‘formlar’ konusu sayesinde kullanıcının da aktif olacağı dinamik web sayfaları hazırlayıp CSS ile Stil Şablonlarının sağladığı kolaylıkları kullanabileceksiniz. Ayrıca web sayfalarınızı çerçeveler halinde kullanabilecek ve çoklu ortam araçlarını kullanarak sayfalarınıza resim, ses ve videolar ekleyip web sitenizi daha dinamik ve etkileyici hale getirebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında web sayfaları için formlar oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Web sayfalarında formların kullanım amaçlarını ve nasıl kullanıldığını araştırınız.

1. FORMLAR

Html ile Basit Web İşlemleri modülünde öğrenmiş olduğunuz bilgiler; kullanıcının aktif olmadığı, bilgileri sadece görsel olarak kullanıcıya sunan yapılardır. Formlar sayesinde kullanıcının da aktif olacağı dinamik web sayfaları hazırlayabilmeyi öğreneceksiniz. Kullanıcıdan veri alabilecek, alınan verilerle istenilen birçok işlemi gerçekleştirebileceksiniz. Sosyal paylaşım siteleri, e-ticaret siteleri gibi üye girişli siteler de form elemanları kullanılarak hazırlanmaktadır.

1.1. <Form>

<form> etiketi html formları oluşturmak için kullanılır. Form oluşturmayı sağlayan tüm form elemanları <form>...</form> etiketleri arasında yer alır.

Genel Kullanımı:

```
<FORM ACTION=""url"" METHOD=""get- post"" TARGET=""pencere"">... </FORM>
```

Örnek:

```
<Html>
<Head>
<Title>Form Oluşturma</Title>
</Head>
<Body>
<FORM METHOD=""POST"" ACTION=""mailto:etogm@meb.gov.tr"" TARGET=""_blank"">
...
</FORM>
</Body>
</Html>
```

1.1.1. Action

Formdan girilecek olan bilgilerin değerlendirileceği dosyanın URL adresini belirtmek için kullanılır.

1.1.2. Method

Formdan girilecek olan bilgilerin, değerlendirici dosyaya hangi yöntem ile gönderileceğini belirtmek için kullanılır. Method post ve get değerlerini alabilir. Method bölümüne, GET değeri verildiği zaman kontrollere girilen içerik o anda bulunan adrese eklenip değerlendiriciye gönderilir. POST ise form içeriğini direkt olarak değerlendiriciye gönderir.

1.2. <input>

<input> etiketi form içerisinde bilgi almak için kullanılan etikettir. Hangi veri türünde girişin yapılacağını burada kullanılan **type** elemanı belirlemektedir. Type elemanının varsayılan değeri text(metin) olmakla birlikte belirtilecek olan(text, password, checkbox, radio,submit, reset gibi) farklı değerleri de alabilir. <input> etiketinin sonlandırıcı etiketi bulunmaz yani bu etiket kapatılmaz.

Kullanımı:

<INPUT ALIGN=tip [CHECKED] MAXLENGTH=uzunluk NAME=isim
SIZE=boyut SRC=adres TYPE=tip VALUE=değer>

<input> etiketi ile kullanılacak parametreler Tablo 1.1’de gösterilmiştir.

Kullanılacak Parametre	Görevi
TYPE	Girilecek olan elemanın türünü belirtmek için kullanılır.
SRC	Eğer bir resim dosyası kullanılmışsa görüntülenmesi istenilen resim dosyasının adresini belirtmek için kullanılır.
ALIGN	Type parametresi ile tanımlanmış olan elemanın sayfada konumlanacağı yeri belirlemek için kullanılır(left, right, center).
NAME	Girilecek olan verinin değişken ismini belirlemek için kullanılır.
MAXLENGTH	Girilecek olan verinin en fazla kaç karakterden oluşacağını belirlemek için kullanılır.
SIZE	Metin kutusunun boyutunu (genişliğini) belirlemek için kullanılır.Hiçbir rakam belirtilmediği takdirde varsayılan değeri 20’dir.
CHECKED	Bir seçim kutusu kullanıldığı durumlarda nu kutuların işaretlenmiş olarak görüntülenmesini sağlamak için kullanılır. Sadece “radio” ve “checkbox” elemanları için kullanılır.
DISABLED	Veri girişini engellemek için kullanılır.

Tablo 1.1: <input> etiketi parametreleri

Örnek:

Aşağıda <input> etiketinin kullanımını ile ilgili örnek gösterilmiştir.

```
<Html>
<Head>
<Title>Form Oluşturma</Title>
</Head>
<Body>
<FORM METHOD="POST" ACTION="mailto:etogm@meb.gov.tr" TARGET="_blank">
<H3>M.E.B. Personel Bilgileri:</H3>
<P>T.C. Kimlik No:<INPUT TYPE="text" NAME="kimlikno"></P>
<P>Soyadı: <INPUT TYPE="text" NAME="soyadi"></P>
<P>Adı: <INPUT TYPE="text" NAME="adi"></P>
<P>Görevi: <INPUT TYPE="text" NAME="gorevi"></P>
</FORM>
</Body>
</Html>
```

Yukarıdaki kodları kaydedip çalıştırdığımızda tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki şekilde olacaktır.

M.E.B. Personel Bilgileri:

T.C. Kimlik No:

Soyadı:

Adı:

Görevi:

1.3. Form Nesneleri

Bir form içerisinde metin kutuları, radyo düğmeleri, onay kutuları, metin alanları, açılır menüler gibi elemanlardan istenilenler kullanılabilir. Bu elemanları içeren formları kullanılabilir hale getirmek için ise (submit) ve (reset) düğmeleri kullanılır. Şimdi bu elemanların ve düğmelerin ne işe yaradığını ve nasıl kullanıldığını öğrenelim.

1.3.1. CheckBox

Hazırlamakta olduğunuz forma onay kutuları eklemek için kullanılır. Onay kutuları, listelenen seçeneklerden istediğiniz kadarını seçebilmenize veya tümünü seçilmemiş duruma getirmenize olanak sağlar.

Örnek:

```
<Html>
<Head>
<Title>Form Oluşturma</Title>
</Head>
<Body>
<FORM>
<h3>Hobileriniz</h3>
<input type="checkbox" name="onay1" checked="on"> İnternet<br>
<input type="checkbox" name="onay2"> Müzik <br>
<input type="checkbox" name="onay3" checked="on"> Spor<br>
<input type="checkbox" name="onay3"> Televizyon<br>
</FORM>
</Body>
</Html>
```

Yukarıdaki kodu yazıp tarayıcıda çalıştırdığımızda aşağıdaki görüntü elde edilecektir. Checked özelliği ile sayfa yüklendiği zaman görüntülenmesini istediğimiz seçenekler belirlenir.

Hobileriniz

- İnternet
- Müzik
- Spor
- Televizyon

1.3.2. Radio

Radio düğmeleri, kullanıcının verilen seçeneklerden sadece bir tanesini seçebileceği durumlar için kullanılmaktadır. Radio düğmelerinin birbirleri ile ilişkili olması ve name özelliklerinin aynı olması gerekmektedir. Checked özelliğini kullanarak sayfa yüklendiği zaman, seçili olmasını istediğiniz değer belirlenir. Radio düğmelerinin alacağı değerler **Value** seçeneğinde belirlenir.

Örnek:

```
<Html><Head>
<Title>Radio Düğmeleri Örneği</Title>
</Head><Body>
<FORM>
<h3>Medeni Halinizi Seçiniz:</h3>
<input type="radio" name="durum" value="1"> Evli<br>
<input type="radio" name="durum" value="2" checked="on"> Bekar<br>
<input type="radio" name="durum" value="3"> Boşanmış<br>
<input type="radio" name="durum" value="4"> Dul
</FORM> </Body>
</Html>
```

Medeni Halinizi Seçiniz:

- Evli
- Bekar
- Boşanmış
- Dul

1.3.3. Text

Hazırlamakta olduğunuz forma, tek satırlık yazı yazılabilecek alan (textbox) eklemek için kullanılır. Bu alan ile birlikte size maxlength özelliklerini de kullanabilirsiniz.

Örnek:

```
<form>
Adınız : <input type="text" name="ad" size="12" />
Soyadınız : <input type="text" name="Soyad" size="12" maxlength="10" />
</form>
```

Kodu kaydedip çalıştırdığınız zaman tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

Adınız : Soyadınız :

1.3.4. Password

Hazırlamakta olduğunuz forma şifreli alanlar eklemek için kullanılır. Type özelliğine, “password” değeri atanarak oluşturulur.

Örnek:

```
<Form>
Kullanıcı Adı : <input type="text" name="kadi" size="12" />
Parola : <input type="password" name="sifre" maxlength="8" />
</Form>
```

Yukarıdaki kodu kaydedip çalıştırdığımız zaman tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

Kullanıcı Adı : Parola :

1.3.5. Textarea

Text kutularının görevi, hazırlamakta olduğumuz forma tek satırlık veri giriş alanları eklemek iken **Textarea** kullanarak forma, birden fazla satırdan oluşan alanlar ekleyebiliriz. Rows (satır) ve cols (sütun) tanımlamaları yapılarak bu metin alanının kaç satır ve kaç sütundan oluşması gerektiği belirlenir.

Örnek:

```
<Form>
Adresiniz:<br>
<TEXTAREA NAME="adresiniz" ROWS="5" COLS="30">
</TEXTAREA>
</Form>
```

Adresiniz:

1.3.6. Açılır Menüler

Hazırlamakta olduğunuz formlara <select> (seç) etiketi kullanarak açılır menüler ekleyebilirsiniz. Listbox (liste kutusu) ve drop-down list (aşağı açılır liste) şeklinde iki farklı tür de seçim kutusu oluşturulabilir. Listede yer alacak elemanların neler olacağı ise <option> etiketi ile belirlenir.

Örnek 1:

```
<form>
Burcunuz:<br>
<select name="burc">
<option>Koç</option>
<option>Boğa</option>
<option>İkizler</option>
<option>Yengeç</option>
</select>
</form>
```

Burcunuz:

Koç

Burcunuz:

Koç

Koç

Boğa

İkizler

Yengeç

Örnek 2:

Aşağıdaki örnekte **size** özelliğine "3" değeri atanmıştır. Listede yer alan elemanlardan 3 tanesinin ekranda görüntüleneceğini göstermektedir. **Size** özelliği listeden yer alan elemanlardan istediğiniz kadarının ekranda görüntülenmesini ayarlamak için kullanılır. **Multiple** özelliği ise Ctrl tuşu kullanarak birden fazla seçim yapmamıza olanak sağlamaktadır.

```
<form>
Burcunuz:<br>
<select name="burc" size="3" multiple="multiple">
<option>Koç</option>
<option>Boğa</option>
<option>İkizler</option>
<option>Yengeç</option>
</select>
</form>
```

Yukarıdaki kodu kaydedip çalıştırdığımız zaman tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

Burcunuz:

Koç

Boğa

İkizler

1.3.7. Reset

Üzerine gelip tıkladığı zaman, form içeriğini temizleyip kullanıcının forma yeniden bilgi girişi sağlayan bir düğme (buton) oluşturulmasını sağlar.

Kullanımı:

```
<input type="reset">
```

“Value” özelliği, düğme üzerinde istediğiniz metni yazmanıza olanak sağlar.

1.3.8. Submit

Submit (gönder), form içerisinde yer alan içeriklerin sunucuya gönderilmesini sağlamak için kullanılır.

Kullanımı:

```
<input type="submit">
```

“Value” özelliği düğme üzerinde istediğiniz metni yazmanıza olanak sağlar.

Örnek:

```
<form>
Adı : <input type="text" name="adi" size="15" />
Soyadı : <input type="text" name="soyadi" size="15" />
<input type="submit" value="Gönder" />
<input type="reset" value="Temizle" />
</form>
```

Adı : Soyadı :

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki şekilde bir şirkete ait personelin adı, soyadı, cinsiyeti, doğum yeri ve doğum tarihi bilgilerinin tutulduğu bir web formu hazırlayınız.

Kullanıcı Bilgileri

Adı:

Soyadı:

Cinsiyeti: ERKEK KADIN

Doğum Yeri: İzmir ▼

Doğum Tarihi: Gün ▼ Ay ▼ Yıl ▼

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Html dosyası hazırlama programını çalıştırınız.	➤ Textbox, radio, açılır menü elemanları ile submit ve reset düğmelerini kullanınız.
➤ Web formu üzerine adı, soyadı bilgilerini girmemizi sağlayacak textbox oluşturunuz.	➤ Adı: <input type="text"/> ➤ <code><input type="text"></code>
➤ Web formu üzerine cinsiyeti alanını seçmemizi sağlayacak radio düğmelerini ekleyiniz.	➤ Radyo düğmesinde “kadın” cinsiyet bilgisinin özelliği <code>checked="on"</code> olarak ayarlanmalıdır.
➤ Web formu üzerine doğum yeri bilgisini seçmemizi sağlayacak listbox ekleyiniz	➤ Gün ▼ Ay ▼ Yıl ▼ Gün, ay ve yıl bilgileri için ayrı ayrı açılır menüler ekleyiniz.
➤ Web formu üzerine doğum tarihi bilgisini seçmemizi sağlayacak listbox ekleyiniz	➤ İzmir ▼ (Açılır menüler başlığı altında anlatılmıştır)
➤ Web formu üzerine formu kaydetmenizi sağlayacak butonu oluşturunuz.	➤ <code><input type="submit"></code>
➤ Web formu üzerine formdaki bilgileri temizlemeyi sağlayacak butonu oluşturunuz.	➤ <code><input type="reset"></code>
➤ Hazırlamış olduğunuz dosyayı Uygulama1.html olarak kaydediniz.	➤ Dosya—Kaydet ➤ Dosya adı:Uygulama.1.html ➤ Kayıt Türü: Tüm dosyalar

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	<FORM> etiketini kullandınız mı?		
2.	ACTION parametresini kullandınız mı?		
3.	METHOD parametresini kullandınız mı?		
4.	<INPUT> etiketini kullandınız mı?		
5.	CHECKBOX form nesnesini kullandınız mı?		
6.	RADIO form nesnesini kullandınız mı?		
7.	TEXT form nesnesini kullandınız mı?		
8.	PASSWORD form nesnesini kullandınız mı?		
9.	Açılır menüleri kullandınız mı?		
10.	RESET form nesnesini kullandınız mı?		
11.	SUBMIT form nesnesini kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız, öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1.etiketi html formları oluşturmak için kullanılır.
2. etiketi hazırlamakta olduğunuz forma onay kutuları eklemek için kullanılır
3. etiketi hazırlamakta olduğunuz forma tek satırlık yazı yazılabilecek alan eklemek için kullanılır.
4. Açılır liste elemanlarında kullanılan özelliği, Ctrl tuşu kullanarak birden fazla seçim yapmamıza olanak sağlar.
5.form içerisinde yer alan içeriklerin sunucuya gönderilmesini sağlamak için kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında web sayfaları için çerçeveler oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Web sayfalarında çerçeve kullanmanın ne tür kolaylıklar sağlayabileceğini araştırınız.

2. ÇERÇEVELER

Çerçeveler, bir tarayıcı penceresini birden fazla pencereye bölüp her bir pencere içerisinde farklı içerikler gösterilmesini; ayrıca bir pencerede tanımlanmış olan bağlantıların (linklerin) istediğiniz bir diğer pencerede görüntülenmesini sağlar.

Çerçevelerin özelliklerini aşağıda olduğu gibi özetleyebiliriz;

- Her çerçevenin kendine ait bir URL adresi vardır.
- Her çerçeveye bir isim verilebilir.
- Çerçeveler kullanıcı tarafından verilecek ölçülerle boyutlandırılabilmesi gibi otomatik olarak da boyutlanabilme özelliğine sahiptir.

İçinde çerçeveler bulunan bir sayfa oluşturmak için, öncelikle çerçevelerin özelliklerini tanımlayan temel bir html dosyası oluşturmak gerekir. Çerçevelerden oluşan bir sayfanın normal bir html belgesinden farkı içeriğinde <body> etiketi yerine, <frameset> etiketini kullanmasıdır.

2.1. <frameset>

Çerçeve oluşturmak için kullanılan etikettir. Bu komut ile tarayıcı penceresinin kaç parçaya bölüneceği (çerçeve sayısı) ve bu çerçevelerin boyutlarının ne kadar olacağı belirlenir.

Kullanımı:

```
<HTML>  
<HEAD>  
....  
</HEAD>  
<FRAMESET>  
.....  
</FRAMESET>  
</HTML>
```

Bu etiketle birlikte kullanılacak iki parametre vardır. Bunlar Cols ve Rows parametreleridir.

2.1.1. Cols

<frameset> etiketi ile kullanılan parametrelerden birisidir. Ekranı dikey olarak (sütunlar halinde) tanımlanan boyutlara bölmek için kullanılır.

Oluşturulacak sütunların genişlikleri pixel veya yüzde(%) cinsinde belirlenir. Sütun sayısı, çerçeve sayısını belirleyici niteliktedir.

Kullanımı:

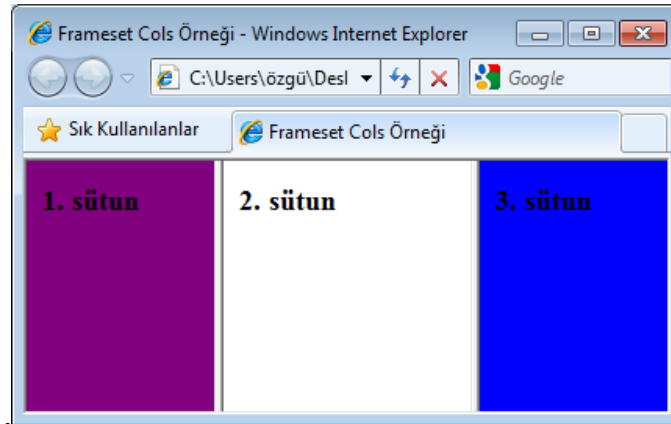
<FRAMESET COLS="1. sütun genişliği, 2. sütun genişliği, 3.sütunun genişliği, ...">

Örnek 1:

<frameset cols="30%, 40%, 30%">

Buradaki 1.sütun sayfanın %30'u genişliğinde, 2. Sütun %40'ı genişliğinde ve 3. sütun ise %30'u genişliğinde boyutlandırılmıştır.

```
<html>
<head>
<title>Frameset Cols Örneği</title>
</head>
<frameset cols="30%, 40%, 30%">
<frame name="sutun1" src="s1.html">
<frame name="sutun2" src="s2.html">
<frame name="sutun3" src="s3.html">
</frameset>
</html>
```


Örnek 2:

```
<frameset cols="200,*,200">
```

Burada sütunlar şeklinde tanımlanan birinci ve üçüncü çerçeve 200 pixel değerinde, 2. çerçeve ise sayfanın geri kalan kısmını kapsayacak şekilde boyutlandırılmıştır.

2.1.2. Rows

<frameset> etiketi ile kullanılan bir diğer parametre ise rows parametresidir. Ekranı yatay olarak (satırlar halinde) tanımlanan boyutlarda bölmek için kullanılır.

Kullanımı:

```
<FRAMESET ROWS="1. satır genişliği, 2. satır genişliği, 3.satır genişliği, ...">
```

Örnek:

```
<frameset rows="200,*,200">
```

Sayfada görüntülenecek olan çerçevelerin sayısı ve boyutları belirlendikten sonra <FRAME> etiketi kullanılarak pencerelerin içeriğinde neler olacağı belirlenir.

Örnek:

```
<html>
<head>
<title>Frameset Rows Örneği</title>
</head>
<frameset rows="30%, 40%, 30%">
<frame name="satir1" src="s1.html">
<frame name="satir2" src="s2.html">
<frame name="satir3" src="s3.html">
</frameset>
</html>
```


2.2. <frame>

<frame> etiketi, <frameset> etiketi ile oluşturulan çerçevelerin içeriğinde gösterilecek sayfaların belirlenmesi için kullanılır.

Örnek:

```
<frameset rows="50%, 50%">
<frame name="s1" src="sayfa1.html">
<frame name="s2" src="sayfa2.html">
</frameset>
```

Yukarıdaki örnekte <frameset> ile tanımlanmış çerçevelerden oluşmuş sayfanın ilk %50'lik kısmını kapsayacak bölümüne önceden oluşturulmuş olan sayfa1.html deki içerik; diğer %50 lik dilimini oluşturan 2. çerçeveye ise sayfa2.html olarak kaydedilmiş sayfadaki içerik yerleştirilecektir. Eğer bu sayfalar önceden hazırlanıp kaydedilmemişse tarayıcıda "sayfa görüntülenemiyor" hata mesajı görüntülenecektir.

<frame> etiketi ile kullanılacak parametreler ve görevleri Tablo 2.1'de gösterilmiştir.

Parametre	Görevi
NAME	Çerçevenin ismini gösterir.
RESIZE/NORESIZE	Çerçeve boyutunun değiştirilip değiştirilemeyeceğini gösterir
SCROLLING	Çerçevenin içeriğinin ekrana sığmadığı durumlarda, kaydırma çubuğu kullanılıp kullanılmayacağını belirler. Varsayılan değeri auto olmakla birlikte, yes veya no değerleri de verilebilir.
MARGINHEIGHT	Sayfadaki ilk nesnenin yukardan ne kadar uzak olacağını belirler.
MARGINWIDTH	Sayfadaki ilk nesnenin soldan ne kadar uzak olacağını belirler.
SRC	Çerçeve içinde gösterilmesini istediğimiz dosyanın URL adresini belirtmek için kullanılır.

Tablo: 2.1: <frame> etiketi parametreleri ve görevleri

2.3. <noframe>

Bazı tarayıcılar çerçeve özelliğini desteklemeyebilir. Bu tür durumlarda sayfaya <noframe> etiketi kullanarak mesaj yazılması sağlanır ve kullanıcının bu komutla belirlenen mesajla karşılaşması sağlanır.

Örnek:

```
<html>
<head><title>Noframe örneği</title></head>
<frameset cols="30%,70%">
<frame name="s1" src="s1.html" scrolling="yes" marginwidth="5"
marginheight="5" noresize>
<frame name="s2" src="s2.html">
</frameset>
<noframes>
<body>
Tarayıcınız çerçeve özelliğini desteklememektedir...
</noframes>
</body>
</html>
```

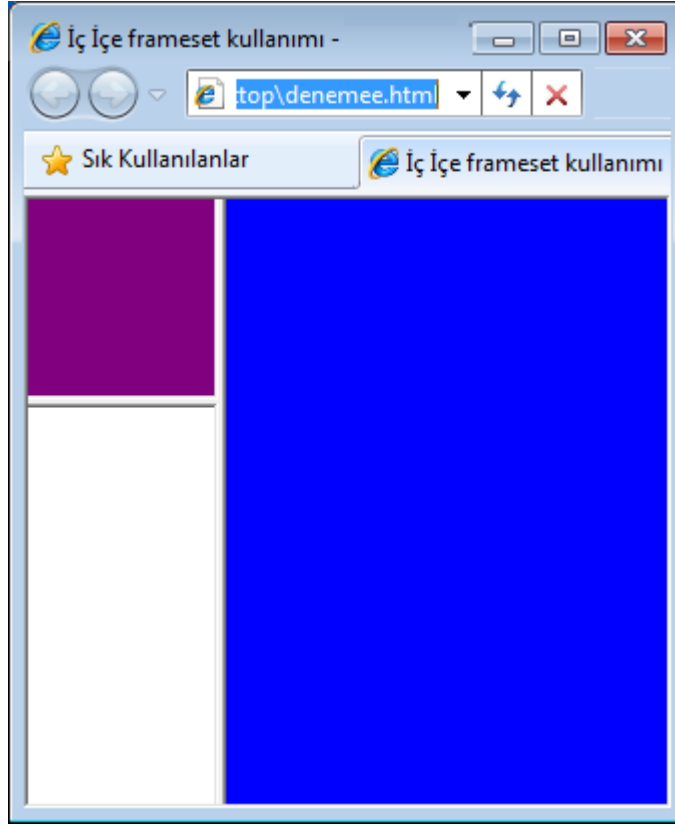
2.4. İç İçe Çerçeve Oluşturma

<frameset> etiketi, aynı pencere içerisinde yatay ve dikey çerçeveleri birlikte kullanmanıza olanak sağlar.

Örnek:

```
<html>
<head><title>İç İçe frameset kullanımı</title></head>
<frameset cols="30%,70%">
<frameset rows="100,*">
<frame name="s1" src="s1.html" scrolling="yes" marginwidth="5"
marginheight="5" noresize>
<frame name="s2" src="s2.html">
</frameset>
<frame name="s3" src="s3.html">
</frameset>
</html>
```

Yukarıdaki kodu yazıp kaydettiğimiz zaman tarayıcıdaki görüntüsü Şekil 2.1' deki gibi olacaktır.

Şekil 2.1: İç İçe çerçeve oluşturma örneği

2.5. <iframe>

<iframe> etiketi, hazırlamakta olduğunuz sayfanın herhangi bir yerinde başka bir sayfa veya doküman görüntülemek istediğiniz zaman kullanılabilen, bir **iç çerçeve** oluşturmaya yarayan etikettir.

Kullanılabilecek Parametre	Görevi
HEIGHT	Çerçevenin yüksekliğini belirtmek için kullanılır.
WIDTH	Çerçevenin genişliğini belirtmek için kullanılır.
NAME	Çerçeveye isim vermek için kullanılır.
FRAMEBORDER	Çerçevenin kenarlığının olup olmayacağını belirlemek için kullanılır.
SCROLLING	Çerçevede kaydırma çubuklarının kullanılıp kullanılmayacağını belirlemek için kullanılır.

Örnek 1:

Aşağıdaki örnekte <iframe> etiketi kullanılarak, önceden hazırlanmış olan ornek.html sayfasının içeriğinin genişliği 200, yüksekliği 100 olarak tanımlanmış olan iframe içerisinde görüntülenmesi sağlanmıştır.

```
<html>
<body bgcolor="maroon">
<iframe name="ornek" src="ornek.html" width="200"
height="100" scrolling="yes">
</iframe>
</body>
</html>
```


Örnek 2:

Aşağıdaki örnekte <iframe> etiketi kullanılarak; genişliği 400, yüksekliği 152 olarak tanımlanmış olan iframe içerisinde "www.meb.gov.tr" internet sitesinin görüntülenmesi sağlanmıştır.

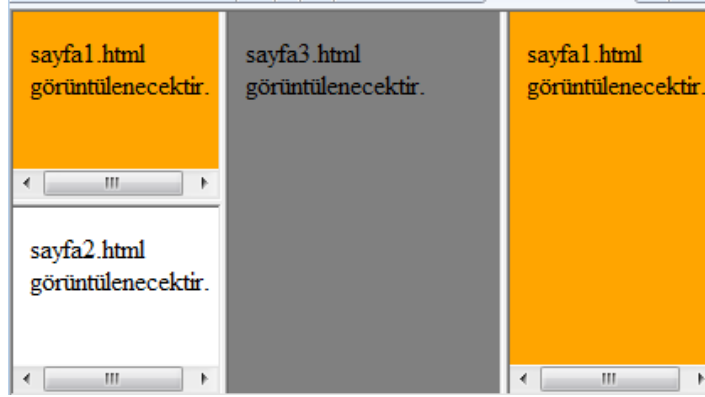
```
<html>
<body bgcolor="maroon">
<iframe name="ornek" src="http://www.meb.gov.tr"
width="400" height="152"
scrolling="auto">
</iframe>
</body>
</html>
```

Yukarıdaki kodlar kaydedilip çalıştırıldığında tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Tarayıcı penceresinde aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi içeriğinde üç farklı sayfayı barındıran tekli bir web sayfası oluşturunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Html dosyası hazırlama programına, web tarayıcısında yukarıdaki şekildeki gibi görüntülenecek olan çerçeveyi oluşturmanızı sağlayacak html kodlarını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Cols değeri; "30%,40%,30%"➤ Rows değeri ise "50%,50%" olarak verilecektir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa1.html, sayfa2.html ve sayfa3.html dosyalarını şekildeki gibi görüntülenecek şekilde yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa1.html, sayfa2.html ve sayfa3.html dosyalarını oluşturunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Dosyayı İndex.html olarak kaydediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dosya-Kaydet komutunu çalıştırınız.➤ Kayıt türü olarak "Tüm Dosyalar" seçeneğini seçiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. <FRAMESET> etiketini kullandınız mı?		
2. COLS ve ROWS parametrelerini kullandınız mı?		
3. <FRAME> etiketini kullandınız mı?		
4. SCROLLING parametresini kullandınız mı?		
5. NORESIZE parametresini kullandınız mı?		
6. <NOFRAMES> etiketini kullandınız mı?		
7. İç İççe çerçeve oluşturduunuz mu?		
8. <iframe> etiketini kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Ekranı dikey olarak (sütunlar halinde) tanımlanan boyutlara bölmek için cols parametresi kullanılır.
2. () Ekranı yatay olarak (satırlar halinde) tanımlanan boyutlarda bölmek için rows parametresi kullanılmaz.
3. () SRC, çerçeve içinde gösterilmesini istediğimiz dosyanın URL adresini belirtmek için kullanılan parametredir.
4. () Çerçeve de kaydırma çubuklarının kullanılıp kullanılmayacağını belirlemek için frameborder parametresi kullanılır.
5. () NAME, çerçeveye isim vermek için kullanılan parametredir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında web sayfaları için stil şablonları oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Html belgesi oluştururken stil şablonlarını kullanmanın önemini ve sağlayacakları kolaylıkları araştırınız.

3. STİL ŞABLONLARI

Öncelikle şunu belirtelim ki bir sonraki modülde bu konu detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Stil şablonları (CSS-Cascading Style Sheets), hazırlamakta olduğunuz sayfalar için istenildiği zaman kullanılmak üzere şablonlar oluşturmaya yarar. Html, etiket türünde bir yazım dili olduğundan tasarım konusunda çoğu zaman yetersiz kalabiliyor. Bir web sayfası hazırlanırken çok sayıda renk veya font kullanmamız estetik açıdan gerekli olabilmekte. Html ile bunları her defasında ayrı ayrı tanımlamak gerekirken, CSS bir defada tanımlayıp tüm sayfada kullanabilmemize olanak sağlar. Böylelikle bir değişiklik yapmamız gerektiğinde tüm sayfalarda değişiklik yapmak yerine, mevcut CSS üzerinde değişiklik yaparak tüm sayfalara etki etmesi sağlanmaktadır. Bu da işimizi oldukça kolaylaştırır.

Css kodları, body veya head bölümlerinde yer almak üzere Html kodlarının içine yazılarak kullanılır. Ayrıca harici CSS dosyaları oluşturarak da istenildiği zaman html dosyasında kullanılmak üzere de çağrılabilme özelliğine sahiptir.

3.1. Stil Şablonlarının Komut Yapısı

Style dosyaları html kodlarının <head>...</head> bölümünde tanımlanır.

Kullanımı:

<style type="text/css">.....</style> şeklindedir.

3.2. Stil Şablonlarının Çeşitleri, Seçiciler

3.2.1. Stil Şablonlarının Çeşitleri

Css kodlarının en önemli özelliklerinden birisi farklı türlerde kullanılabilmesidir. İsteğe göre tek bir öğeye, tüm sayfaya veya site içerisinde kullanılan tüm html dosyalarına etki edebilme özelliğine sahiptir. Bu özellikler Yerel, Genel ve Harici CSS olarak adlandırılmaktadır.

Yerel CSS, html belgesinin <body> bölümüne yazılır ve bir defaya mahsus olmak üzere sadece yazıldığı yerde etkili olur.

Örnek:

```
<html>
<head>
<title>Yerel Stil Şablonu Örneği</title>
</head>
<body>
<h3>Yerel CSS Kullanımı</h3>
<h3 style=font-size:14pt;color:purple>Yerel CSS Kullanımı</h3>
</body>
</html>
```

Yerel CSS Kullanımı

Yerel CSS Kullanımı

Genel CSS, html belgesinin <head> bölümüne yazılır ve mevcut html dosyasının tamamı üzerinde etkili olur.

Örnek:

```
<html>
<head>
<title>Genel Stil Şablonu Örneği</title>
<style type="text/css">
<!-- h3 {font-size:14pt;color:purple} -->
</style>
</head>
<body>
<h3>Genel CSS Kullanımı</h3>
</body></html>
```

Genel CSS Kullanımı

Harici CSS, Global stil şablonu olarak da adlandırılır. Hazırlanmakta olan sitenin aynı özelliklerde olmasının istenmesi durumunda kullanılır ve sitedeki tüm sayfalara etki eder. Harici CSS de kodlar ayrı bir dosyaya yazılıp uzantısı **.css** olacak şekilde kaydedilir. Daha sonra html dosyası içerisinde yer alan <head>...</head> etiketleri arasına;

<link rel="stylesheet" type="text/css" href="dosya_ismi.css"> şeklinde yazılarak çağrılır.

Örnek:

Aşağıda verilen kodları kullanmakta olduğunuz editöre yazıp `stil.css` olarak kaydediniz.

```
h1 {font-size:10pt;color:blue}
h2 {font-size:14pt;color:purple}
h3 {font-size:20pt;color:orange}
```

Aşağıdaki kodları kullanmakta olduğunuz editöre yazıp `harici.html` olarak kaydediniz.

```
<html><head>
<title>Harici CSS Örneği</title>
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="stil.css">
</head>
</head><body>
<h1>Harici CSS Kullanımı</h1>
<h2>Harici CSS Kullanımı</h2>
<h3>Harici CSS Kullanımı</h3>
</body></html>
```

Kodlar kaydedilip çalıştırıldığında tarayıcıdaki görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

```
Harici CSS Kullanımı
Harici CSS Kullanımı
Harici CSS Kullanımı
```

3.2.2. Seçiciler (Selectors)

Seçiciler CSS'nin en çok kullanılan elemanlarından. <h1>, <h2>, <h3> gibi etiketlerin özelliklerini değiştirmeden onlara yeni özellikler eklemeyi sağlar. Ayrıca istediğimiz bir kelimeye, style özellikleri atayarak istenildiği zaman çağırmaya da olanak sağlar. **Id seçicisi** ve **sınıf seçicisi** olmak üzere iki çeşit seçici vardır.

İd Seçicileri (ID Selectors): Html belgesinde kendi tanımlayıcı adlarına gönderme yaparak herhangi bir Html etiketine stil vermek amacıyla kullanılırlar. Id seçicilerini tanımlayıcı adlarının önündeki “#” işaretinden tanırız.

Örnek:

```
<html><head><title>Id seçicileri Örneği</title>
<style type="text/css">
<!--
#idSecici
{
background:red;
color:white;
font-weight:bold;
}
#idSecici1
{
background:blue;
color:white;
font-weight:bold;
}
-->
</style></head><body>
<u id=idSecici>M.E.B.</u>
<i id=idSecici1>M.E.B.</i>
</body></html>
```

M.E.B. M.E.B

Sınıf Seçicileri (Class Selectors): Yazmış olduğunuz kodlarda kullandığımız <h1> gibi etiketlerin tümünün aynı özellikte olmasını istemediğiniz durumlar olabilir. Sınıf seçicileri bu tür durumlarda kullanılır.

Örnek 1:

```
<html>
<head>
<title>Sınıf Seçicisi Örneği 1</title>
<style type="text/css">
<!--
h2.mavi {color:blue}
h2.gri {color:gray}
-->
</style>
</head>
<body>
<h2 class=mavi>M.E.B.</h2>
<h2 class=gri>M.E.B.</h2>
</body>
</html>
```

M.E.B.
M.E.B.

Bu örnekte sınıf seçicisi sadece <h2>'nin içinde tanımlanmıştır.

Örnek 2:

```
<html>
<head>
<title>Sınıf Seçicisi Örneği 2</title>
<style type="text/css">
<!--
.mavi {color:blue}
.mor {color:purple}
-->
</style>
</head>
<body>
<h2 class=mavi>M.E.B.</h2>
<h3 class=mor>M.E.B.</h3>
</body>
</html>
```

M.E.B.
M.E.B.

Buradaki örnekte ise genel bir sınıf seçicisi tanımlanmıştır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Bir web sayfası için yazı tipi, boyutu ve renginin belirlendiği bir stil şablonu oluşturup bu şablonu yerel, genel ve harici olarak kullanınız.

Not:

- Yazı tipi için **font-face** etiketi,
- Yazı boyutu için **font-size** etiketi,
- Yazı rengi için **color** etiketi kullanıldığını unutmayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Stil şablonu yerel olarak kullanınız.	➤ <code><p style="font-face:verdana; font-size:11px; color:#cdcdcd;"></p></code>
➤ Genel olarak kullanmak için <code><head></code> bloğunda <code>yaziBicim</code> adında stil şablonu oluşturunuz.	➤ <pre>.yaziBicim { font-face:verdana; font-size:11px; color:#cdcdcd; }</pre>
➤ Oluşturduğumuz şablonu <code><p></code> etiketine uygulayınız.	➤ <code><p class="yaziBicim"></p></code>
➤ <code>yaziBicim</code> adında oluşturduğumuz şablonu <code>style.css</code> adında harici bir şablon dosyası biçimde kaydediniz.	➤ Stil Şablonları Çeşitleri konu başlığına bakınız.
➤ Kaydettiğimiz dosyayı web sayfamıza dahil ediniz.	➤ <code><link rel="stylesheet" type="text/css" href="style.css"></code>
➤ <code><p></code> etiketine uygulayınız.	➤ <code><p class="yaziBicim"></p></code>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Stil şablonlarının komut yapısını öğrendiniz mi?		
2.	Stil şablon çeşitlerini öğrendiniz mi?		
3.	Sayfanızda yerel stil şablonunu tanımladınız mı?		
4.	Sayfanızda genel stil şablonunu tanımladınız mı?		
5.	Sayfanızda harici stil şablonunu tanımladınız mı?		
6.	Sayfanızda Id seçicileri kullandınız mı?		
7.	Sayfanızda sınıf seçicileri kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Html belgesinin <head> bölümüne yazılan ve mevcut html dosyasının tamamı üzerinde etkili olan stil şablon çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Harici CSS
B) Genel CSS
C) Yerel CSS
D) Hiçbiri
2. Html belgesinin <body> bölümüne yazılan ve bir defaya mahsus olmak üzere sadece yazıldığı yerde etkili olan stil şablon çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yerel CSS
B) Genel CSS
C) Harici CSS
D) Hiçbiri
3. Kaç tane seçici türü vardır?
A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
4. Aşağıdakilerden hangisi yazıyı altı çizili olarak yazmayı sağlamak için tanımlanmış bir stildir?
A) i {font-size: 10pt; color: blue}
B) u {font-size: 10pt; color: blue}
C) h1 {font-size: 10pt; color: blue}
D) p {font-size: 10pt; color: blue}
5. Bir web sayfası için yazılan genel css kodları hangi etiketle başlar?
A) <link>
B) <script>
C) <head>
D) <style>

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Web sayfaları için çoklu ortam araçları ekleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yaygın olarak kullanılmakta olan ses, resim ve video dosyalarının neler olduğunu ve aralarında ne tür farklar bulunduğunu araştırınız.

4. ÇOKLU ORTAM ARAÇLARI

4.1. Resim Ekleme

Hazırlamış olduğunuz web sayfasının içeriğine uygun olarak resimler eklemek isteyebilirsiniz. Resim eklemek için kullanılan html etiketi ``'dir. Src, ekleyeceğimiz resmin bulunduğu dizini gösterir.

Kullanımı:

`` res1.jpg resminin sayfamıza eklenmesini sağlar.

`` etiketi ile kullanılan birtakım parametreler bulunur. Bunlar; width, height, border, align, alt parametreleridir.

Width: Eklenilecek resmin pixel cinsinden genişliğini gösterir.

Height: Eklenilecek olan resmin pixel cinsinden yüksekliğini gösterir.

Border: Eklenilecek olan resme bir çerçeve çizilip kalınlığını belirlemek için kullanılır. Border="0" olursa çerçeve çizilmez. Buradaki sayı arttıkça çerçevenin kalınlığı da artar.

Alt: Fare ile resmin üzerine gelindiğinde yazılmasını istediğiniz metni belirlemek için kullanılır.

Align: Eklenilecek olan resmin nasıl hizalanacağını belirtmek için kullanılır. Left değeri ile kullanıldığında zaman resim sağa hizalı, right değeri ile kullanıldığında resim sola hizalı, center ile kullanıldığında ise resim ortalanmış olarak sayfaya eklenecektir.

Örnek:

```
<html>
<head>
<title>Resim Ekleme Örneği</title></head>
<body>

</body>
</html>
```

Yukarıdaki kodları kaydedip çalıştırdığımızda agac.jpg resmi sayfanıza Resim 4.1 de görüldüğü gibi eklenmiş olacaktır.

Resim 4.1: agac.jpg

Eklemiş olduğunuz resme vereceğimiz link sayesinde resmin yeni bir sayfada gerçek boyutlarında çıkmasını veya belirttiğiniz sitenin açılmasını da sağlayabilirsiniz.

Örnek 1:

```
<a href="resim.jpg"><IMG SRC="resim.jpg" width="100" height="100"></a>
```

Örnek 2:

```
<a href="http://www.meb.gov.tr"><IMG SRC="logo.gif" alt="Logo"></a>
```

4.2. Ses Araçları Ekleme

Html kodları ile hazırlamış olduğunuz sayfalara ses araçları ekleyerek sayfanızın daha çarpıcı olmasını sağlayabilirsiniz.

Ses dosyalarını sayfanıza üç farklı durumda ekleyebilirsiniz.

- Sesi arka plân olarak ekleyebilirsiniz. Böylelikle sayfa tarayıcı tarafından yüklendiği anda ses dosyası arka plânda çalışmaya başlayacaktır.
<bgsound src="muzik.wav" loop="infinite">

Burada "loop" özelliğine infinite değeri verilerek, müziğin arka plânda sürekli çalması sağlanmış olunur. Sayfayı kapatana kadar ses dosyası çalmaya devam edecektir.

"loop" özelliğine sayısal bir değer vererek de (örneğin loop="5") müziğin kaç kez tekrarlanıp duracağı belirlenir.

- Ses dosyasına link vererek de ses dosyalarının çalmalarını sağlayabilirsiniz.

```
<P>Dinlemek için <a href="muzik.mid"> tıklayınız </a></P>
```

Dinlemek için [tıklayınız](#)

Buradaki linke tıklandığı zaman bilgisayarda bulunan ses dosyası yürütücü programı çalışacak ve muzik.mid isimli ses dosyasının çalması sağlanacaktır.

- Ses dosyasını sayfaya ekleyerek, web sayfasını tarayıcıda çalıştırdığımız zaman çalmasını sağlayabilirsiniz.

```
<embed src="istiklalmarsi.mp3" autostart="false">
```

Kodunu kaydedip çalıştırdığımız zaman tarayıcıdaki görüntü aşağıdaki gibi olup İstiklal Marşımızın çalması sağlanmış olacaktır.

Autostart, sayfanın yüklendiği anda ses dosyasının çalışıp çalışmamasını belirler. "True" değerini aldığı zaman ses dosyası, sayfa yüklendiği anda çalışacaktır.

NOT: .mp3, .wav, .aif, .ra, .mid yaygın olarak kullanılan ses dosyası türlerinin uzantılarından bazılarıdır.

4.3. Video ekleme

Bir web sayfasında istediğiniz herhangi bir video dosyasını görüntüleme işlemi, ses dosyası ekleme işlemi ile aynıdır.

Bir görüntü dosyasına link vererek ilgili videonun çalışmasını sağlayabilirsiniz.

Örnek:

```
<P>Cumhuriyet Bayramı kutlamalarını izlemek için <a href="cumhuriyet.avi">tıklayınız.</a></P>
```

Buradaki kodu kaydedip tarayıcıda çalıştırdığımızda cumhuriyet.avi dosyası bilgisayarınızda bulunan video oynatıcı programı tarafından görüntülenecektir.

Video dosyaları ses dosyalarında olduğu gibi tarayıcının içine eklenerek de kullanılabilir.

Örnek:

```
<embed src="istiklalmarsi.avi" width="200" height="200" autostart=""true"" loop="false">
```

NOT: .mpeg, .avi, .mov, .wmv, .asf yaygın olarak kullanılan video dosyası türlerinin uzantılarından bazılarıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Özgeçmişinizin ve 1 adet profil resminizin yer alacağı bir web sayfası hazırlayınız. Bu dosyayı ozgecmis.html olarak kaydediniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Ses kayıt aracı kullanarak kısa özgeçmişinizden bahseden bir ses dosyası hazırlayınız.➤ Hazırlamış olduğunuz ses dosyasını ozgecmis.html sayfasına ekleyip sayfa yüklendiği zaman çalışmasını sağlayınız	<ul style="list-style-type: none">➤ Ses dosyası kodu eklenirken autostart=true olarak ayarlayınız
<ul style="list-style-type: none">➤ “http://www.rtukocuk.org.tr/oyunlar.php” internet sitesinden istediğiniz bir oyunu bilgisayarınıza indiriniz.➤ İndirmiş olduğunuz video dosyasını hazırlamış olduğunuz web sayfasına ekleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Video dosyası kodunu eklerken autostart=false olarak ayarlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Web sayfanıza resim eklediniz mi?		
2. Web sayfanızda ses araçlarını kullandınız mı?		
3. Web sayfanıza video eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. ,eklenilecek olan resme bir çerçeve çizilip kalınlığını belirlemek için kullanılır.
2., fare ile resmin üzerine gelindiğinde yazılmasını istediğiniz metni belirlemek için kullanılır.
3. “loop” özelliğine verilen.....değeri ile web sayfasına eklenmiş olan müziğin arka plânda sürekli çalması sağlanmış olunur.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

4. Web sayfalarımıza resim eklemek için aşağıdaki etiketlerden hangisi kullanılır?
A) ``
B) `<embed src="">`
C) ``
D) `<bgound src="">`
5. Web sayfalarındaki resimlerin üzerine gelince fare imlecinin altında yazı çıkmasını hangi parametre aracılığı ile sağlıyoruz?
A) `widht`
B) `height`
C) `border`
D) `alt`

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Hazırlamakta olduğunuz forma, şifreli alanlar eklemek için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Checkbox
B) Text
C) Submit
D) Password
2. Aşağıdakilerden hangisi <input> etiketi ile kullanılacak parametrelerden değildir?
A) Type
B) Src
C) Reset
D) Align
3. Hazırlamakta olduğunuz çerçevenin ismini göstermeye yarayan parametre aşağıdakilerden hangisidir?
A) Name
B) Scrolling
C) Iframe
D) Marginheight
4. Hazırlanmakta olan sitenin aynı özelliklerde olmasının istenmesi durumunda kullanılan ve sitedeki tüm sayfalara etki eden stil şablon çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yerel CSS
B) Genel CSS
C) Harici CSS
D) Hiçbiri
5. Resim eklemeyi sağlayan komut aşağıdakilerden hangisidir?
A) <embed>
B)
C) <bgsound>
D) <background>
6. Ses dosyalarını çalmayı sağlayan etiket hangisidir?
A) <bgcolor>
B) <background>
C) <bgsound>
D)

7. Aşağıdakilerden hangisi bir video ekleme linkidir?
- A) `<embed src="C:\muzik\istiklal.avi">`
 - B) `<embed href="C:\video\istiklal.avi ">`
 - C) `<embed src.mpg="C:\muzik\istiklal.avi ">`
 - D) `<avi src="C:\video\istiklal.avi ">`

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Form
2	Checkbox
3	Text
4	Multiple
5	Submit

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	B
4	B
5	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Border
2	Alt
3	Infinite
4	C
5	D

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	C
3	A
4	C
5	B
6.	C
7	A

KAYNAKÇA

- <http://uzem.ankara.edu.tr/gulbahar/web-turkce/konu-8.pdf> (08.12.2011, 22:00)
- <http://uzem.ankara.edu.tr/gulbahar/web-turkce/konu-7.pdf> (12.12.2011, 11:00)
- <http://bmb.cu.edu.tr/mcuma/files/Html4.pdf>(28.12.2011, 14:00)